

CDE

Centrum
pro dopravu
a energetiku

Zpráva o činnosti v roce 2020

O co jsme usilovali v roce 2020

01

- Podpořit vnímání **odklonu od uhlí** jako příležitosti k sociálnímu rozvoji a ekonomické transformaci. Současně napomáhat tomu, aby byly potřeby uhelných regionů dostatečně vyslyšeny a jejich budoucnost plánována za **aktivní účasti veřejnosti**.
- Prosazovat ambicióznější **klimatickou politiku** na evropské, národní i lokální úrovni.
- Zasazovat se o to, aby evropské fondy transparentně a participativně podporovaly efektivní **energetickou transformaci**.
- Zvyšovat **transparentnost** Exportní garanční a pojišťovací společnosti (EGAP) a České exportní banky (ČEB).

Naše úspěchy

02

Spravedlivá transformace

V rámci **Transformační platformy pro tvorbu Plánů spravedlivé územní transformace** jsme prosazovali větší důraz na klimaticky příznivá řešení. Zároveň jsme se zasazovali o důslednější naplňování principů participace a transparentnosti.

Ohledně procesu tvorby Plánů spravedlivé transformace jsme byli v úzkém kontaktu s Evropskou komisí a dalšími stakeholdery jak v uhelných regionech ČR, tak v zahraničí.

Svá stanoviska jsme prezentovali na několika **webinářích a diskusích**, například na diskusi organizované **Re-set** o spravedlivé transformaci Karlovarského kraje nebo v rámci policy briefu Fond spravedlivé transformace: šance pro české uhelné regiony?

Dále jsme působili v pracovní skupině pro Spravedlivou transformaci **Uhelné komise**, kde jsme spolu s kolegy z nevládních organizací prosazovali **útlum uhlí nejpozději k roku 2033**. Z pracovní skupiny jsme v závěru na protest proti **neobjektivnímu posuzování** navržených variant vystoupili. Závěry Uhelné komise jsme komentovali ve společném **prohlášení**.

Přispěli jsme do publikace o **energetické chudobě**, kterou vydala Climate Action Network Europe.

Klimatická politika

Stejně jako mnoho dalších odvětví byla i evropská klimatická politika v roce 2020 silně ovlivněna propuknutím pandemie koronaviru. Ačkoliv se zpočátku diskutovalo o urgentnosti **řešení pandemie** na úkor **Evropské zelené dohody**, brzy se ukázalo, že covidová a klimatická krize jsou spolu úzce provázané a východiska z obou spolu souvisí.

Diskuze o navyšování evropských klimatických cílů se tak neza-
stavila, ale naopak byla středem pozornosti v průběhu celého roku. Na podzim zveřejnila Evropská komise návrh na **navýšení evropského cíle snížení emisí pro rok 2030** ze 40 % na alespoň **55 % oproti roku 1990** a v prosinci tento návrh jednomyslně podpořily i členské státy.

CDE bylo jednou z předních českých nevládních organizací, které na tomto tématu pracovaly. Spolu s dalšími partnery jsme se zasazovali o to, aby **česká vláda** navýšení evropského klimatického cíle **neblokovala**, čehož se podařilo docílit.

V průběhu roku jsme k tématu evropské klimatické politiky vydali pět publikací **ve spolupráci s CAN Europe a CEE Bankwatch Network**. Podíleli jsme se také na formování pozic s **Klimatickou koalicí a Zeleným kruhem**, v jehož radě má nyní CDE svého zástupce. Téma Evropské zelené dohody a přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku rezonovalo i mezi laickou a odbornou veřejností.

Byli jsme pozváni k vystoupení na několika **konferencích** a o téma měla zájem i média, kam jsme poskytli **rekordní počet komentářů**. Nedílnou součástí naší práce byla i spolupráce s aktivními mladými lidmi či s firmami, které téma udržitelnosti čím dál tím více zajímá.

Na národní úrovni jsme koordinovali úsilí o nezávislé hodnocení naplňování **Politiky ochrany klimatu v ČR**, do něhož se zapojila řada odbornic a odborníků z ekologických organizací. Výsledkem je publikace, která semaforovým způsobem hodnotí plnění tohoto klíčového strategického dokumentu a může být podkladem pro jeho plánovanou aktualizaci.

Smutnou pravdou je, že naprostá většina předvídaných opatření na ochranu klimatu v ČR **není naplňována vůbec**, nebo jen velmi nedostatečně, a to přitom stále **chybí vládní dokument** s ambicí dosažení klimatické neutrality do poloviny 21. století.

Pracovali jsme i na lokální úrovni, a to s důrazem na šíření povědomí o agendě **Paktu starostů a primátorů** zahrnující tvorbu **místních klimaticko-energetických plánů**. Soustředili jsme se přitom na města v Ústeckém a Karlovarském kraji, ve kterých probíhá transformace energetiky.

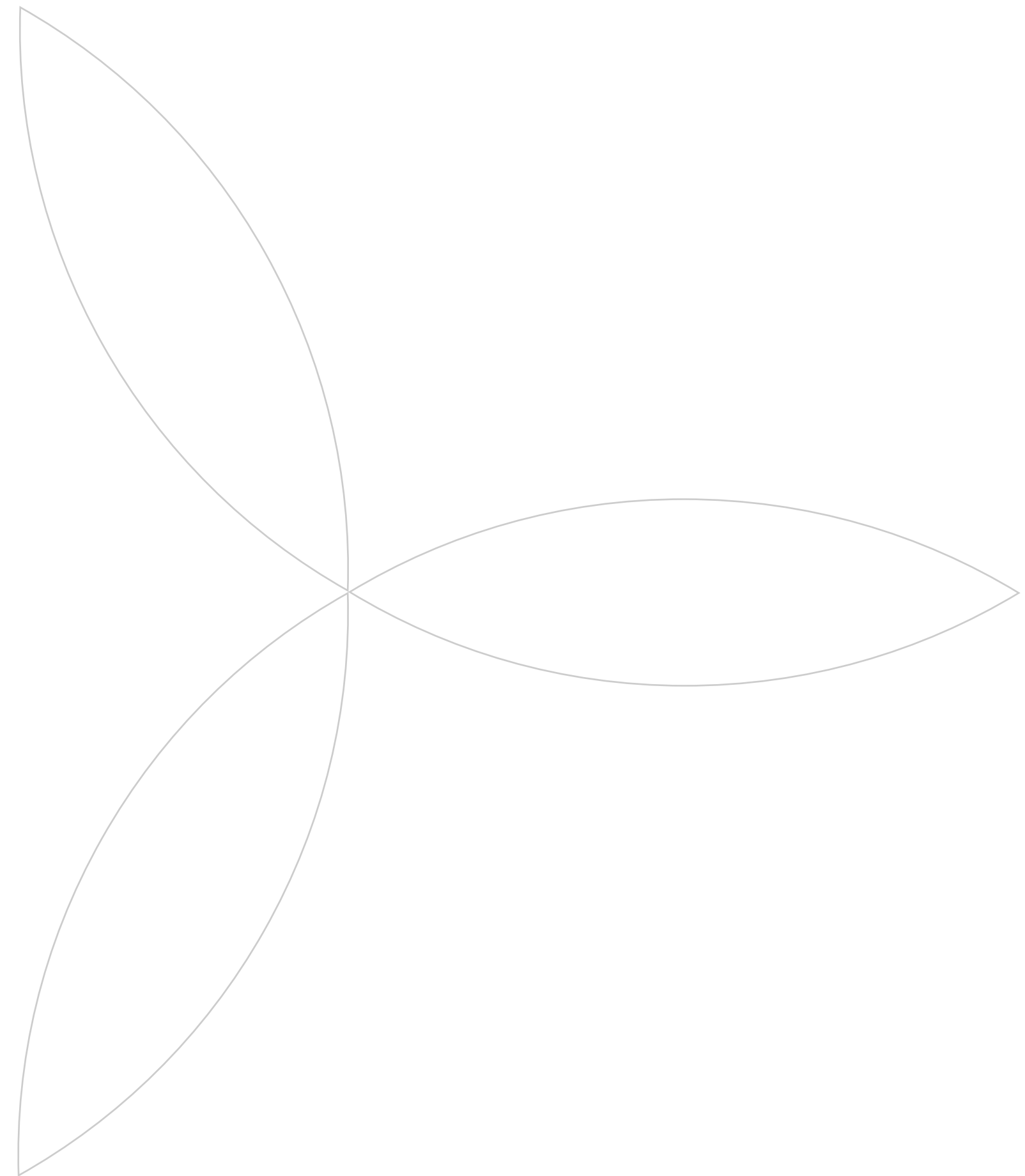
Naším cílem bylo mimo jiné ukázat starostkám a starostům, jaké jsou dostupné zdroje **financování energeticko-klimatických opatření na místní úrovni**. Stejně jako pro stát, i pro města platí, že cesta z pandemie musí být zároveň cestou k udržitelnějšímu modelu fungování.

Veřejné finance ve prospěch energetické transformace

Zástupce CDE se stal členem **Platformy Modernizačního fondu**, klíčového finančního nástroje pro transformaci české energetiky. V úzké spolupráci s partnerskými organizacemi Frank Bold a Hnutí DUHA jsme usilovali o to, aby proces přípravy probíhal **transparentně** a aby byly hájeny **zájmy měst, obcí i občanů**, nejen velkých energetických koncernů. Zasazovali jsme se zde zejména za adekvátní alokaci finančních prostředků do projektů **komunitní a lokální energetiky**.

Vedle Modernizačního fondu připravovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) **Národní plán obnovy** (NPO), který má ČR pomoci zotavit se z následků pandemie a podpořit investice do ekologické a digitální transformace ekonomiky. Proto se jeden z pilířů NPO, “Fyzická infrastruktura a zelená tranzice”, zabývá mimo jiné dekarbonizací v ČR.

MPO začalo přípravu Národního plánu obnovy během léta 2020 a první verzi odevzdalo do Bruselu v polovině října 2020 i přes to, že neexistovala žádná oficiální přípravná platforma a sociální partneři neměli možnost se do procesu zapojit. Nakonec byli přizváni až po vlně protestů.

Ve spolupráci se Zeleným kruhem a Hnutím DUHA jsme vypracovali několik materiálů, účastnili se celé řady akcí a jednání s odpovědnými zástupci Evropské komise.

CDE má od října loňského roku svého **zástupce v Monitorovacím výboru Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost** při MPO. Bohužel, navzdory našim opakovaným připomínkám, jsme neobdrželi z MPO data, na jejichž základě bychom byli schopni dostatečně vyhodnotit environmentální dopady předkládaných projektů v rámci tohoto operačního programu.

Exportní kreditní agentury

CDE ve spolupráci se CEE Bankwatch Network i nadále usiluje o **zvýšení transparentnosti a dekarbonizace exportních kreditních agentur (EKA)** společně v týmu s kolegy z Polska, Maďarska a Chorvatska.

Na evropské úrovni tento tým navázal na iniciativy v Evropském parlamentu a Generálním ředitelství pro obchod na prosazení nového způsobu reportování národních EKA vůči Evropské komisi. Nicméně momentální neuspokojivý stav reportování vede k tomu, **že budeme usilovat o vyvolání revize příslušné evropské legislativy.**

Na národní úrovni podalo CDE několik žádostí o poskytnutí informací od EGAP ke starému a stále nevyjasněnému projektu hnědouhelné elektrárny Adularya v Turecku. Rovněž jsme žádali o informace k nově poskytnutým garancím v rámci Covid programů, jako například garance pro desátého největšího znečišťovatele ovzduší v ČR Liberty Steel Group.

Ze strany EGAP jsme byli neustále ujišťováni, že naplňují své povinnosti v oblasti dodržování environmentálních standardů. O problematické transakci do ocelářského průmyslu se ale v oficiálních zdrojích EGAP nedočteme nic. **CDE nadále vyvíjí tlak na nutnost transparentního jednání ze strany EKA** a podporuje diskuzi mezi vládními a parlamentními orgány, odbornou i laickou veřejností.

Jak byly
naše aktivity
vidět?

03

CDE v médiích

V roce 2020 jsme se věnovali především komunikaci **evropských klimatických cílů, spravedlivé transformace a odklonu od uhlí**. Podařilo se nám vytvořit nové pevné vztahy se strategickými médii jako EURACTIV, Hospodářské noviny nebo Český rozhlas Plus.

Zveřejnili jsme řadu **komentářů k aktuálnímu dění** například na seznamzpravy.cz, info.cz, euractiv.cz nebo v Lidových novinách. Naši koordinátoři byli hosty v řadě podcastů, napříkladv **Podhoubí** na Radio Wave, v pořadu **Natura** na ČRo Plus nebo v novém podcastu české verze zpravodajského webu **EURACTIV**.

Jak byly naše aktivity vidět?

Streamovali jsme ve spolupráci s ČTK naši **tiskovou konferenci** ke zveřejnění publikace [Politika ochrany klimatu v Česku: slova ztracená ve větru](#).

Zahraniční čtenáře jsme informovali o vývoji kolem české **Uhelné komise a odklonu od uhlí** prostřednictvím blogu [just-transition.info](#), kam jsme napsali 10 článků. Také jsme oživili [českou verzi tohoto portálu](#) a pravidelně jsme překládali obsah z angličtiny do češtiny, abychom mohli informovat české čtenáře o tom, co se děje **v ostatních zemích Evropy**.

Rok 2020 v číslech

Za rok 2020 jsme vydali **19** tiskových zpráv
a odeslali **5** otevřených dopisů vládním činitelům.
Náš obsah a komentáře se objevily v **202** mediálních
výstupech.

Na našem Twitteru jsme zveřejnili **221 tweetů**.
Počet našich followerů vzrostl oproti roku 2019 o **49 %**.
Založili jsme **Facebookovou stránku** Centrum pro
dopravu a energetiku a streamovali jsme na ní
tiskovou konferenci a mediální briefing.

Poděkování

04

Poděkování

Za finanční podporu v roce 2020 děkujeme
Evropské komisi, Evropské klimatické iniciativě,
Evropské klimatické nadaci.

Za spolupráci chceme poděkovat sítím CEE Bank-
watch Network, Climate Action Network Europe,
Europe Beyond Coal a všem členským organizacím
Klimatické koalice a Zeleného kruhu.

Děkujeme všem členkám a členům správní
rady za jejich spolupráci.

Finanční přehled

05

Finanční přehled roku 2020

Náklady	Kč (tis.)	Výnosy	Kč (tis.)
Spotřeba materiálu	116	Expertní služby	2
Cestovné	35	Dotace ECF	2 002
Ostatní služby	974	Dotace EUKI	302
Osobní náklady	3 331	Dotace EU	1 441
Kurzové náklady	88	CEE Bankwatch	733
Ostatní	33	Kurzové zisky	117
Celkem	4 577	Celkem	4 597
Hospodářský výsledek	+ 20		

Hospodářský výsledek bude převeden do příštího období a využit na aktivity spolku.